

Semanario Bilingüe. — Se publica todos los sábados

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN

En las Baleares. 1'00 pesetas trimestre.
En las provincias. 1'50 " "
Extranjero. 2'00 "

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN

CALLE AMADOR N.º 22.

Anuncios y comunicados á

precios convencionales

PUNTOS DE SUSCRIPCION

En la Administración de este periódico.

DALT-ABAX

Se'n haurá de dur un En Jimenez Moya ne' sa in-justicia de dissapte passat, plena, com sempre, de desbarats i batayonades.

Quina formalitat sa d' En Jimenez Moya! Després d' haver jurat i perjurat que no discutiria pas ab En Revenjoli, de ses catorze calumnies des seu paperot, n' umplí prop de vuit, provant de discutir ab En Revenjoli.

¡Bé, hom! Se veu quin valor té sa vostra paraula, i que se'n poren fiar tant com d' unes cases que cauen.

Es qu' es vostros, es qui vos parlen, tal volta vos han dit: si no proveu de contestar qualche poc a tantes de nesples com nos etziba aquest Revenjoli, vos llevam sa ménjadora.

Sia lo que sia, heu faltat a sa vostra paraula.

I no'm vengueu a dir que no sou vos, qu' es «Otro Virolle», «Un Manacor», «Un Violleret». Axó feysho creure a n-es vostros escolans d'amén, a n-es qui son afectats de fayó.

Massa se veu que tot es de sa metxa axeta, enque duga pseudònims diferents.

I té gràcia també que, després d'haver dites ses mil llàstimes a n-En Revenjoli perque firma ab pseudònim, mos umpliu in-Justicia de pseudònims (noms suposats).

Així sou en totes ses coses: una contradicció i una informalitat sempiterna.

I.

QUESTS CLERICALS!

Ja vos ne donen de mal de ventre, Sr. Jimenez Moya, tants de mils i mils de protestes contra sa política que desplega. En Canalejas, ara que ses eleccions son passades, i es clericals no li poren donar es disgusts que li haurien donats, si lo que fa ara, e-hu hagués fet abans de ses eleccions! ¡Aquesta política del dimoni, atentatória de sa pau i de s'honor d'Espanya!

I voleu suposar que noltros protestant, alsantmos contra sa política anti-clerical des Goyern i vostra, mos po-

sam en contradicció ab s' esperit de Cristo! Pero, ¿que sabeu vos de Cristo? ¿Qui vos ha fet mestre ni definidor de s' esperit de Cristo? ¿Vos havermos d'enseñyar lo que vol Cristo? I ¿perque no comensau vos per ferro lo que vol Cristo, lo que mana Cristo?

¿Voi dir noltros perque seguim Cristo, no porem protestar, no mos porem alsar contra una política que gairetja i olén horriblement l'Església de Cristo? I ¿que no recordau ses coses terribles que digué Cristo contra Herodes i es fariseus porque no feyen lo qu' havien de fer? ¿Qui no hu sap que los ne deya de més grosses que no'n deys es clericals a n-En Canalejas? ¿Qui no hu sap que va treure des Temple a cimedes tots aquells que l profanaven? ¿Era «esperit de pau i amor» es qui va moure el Bon Jesús a fer allò? Idó, aquell «esperit de pau i amor» que demostra Cristo envés des fariseus i profanadors des Temple, demostram noltros, no tan fort encara, contra sa política d' En Canalejas.

I ¿que es axó que deys que l Bisbe de Jaca ha dit que «perseguiguem a tirs» ets anti-clericals? ¿Aont es qu' ha dit axó aquest bisbe? ¿Per que no citau noms i armes, aont, quant i sa frase sincera?

I encara que hu hagués dit, «hauria dit ni la centésima part de lo que digué es vostre caporal». En Lerroix dia 1 de setembre de l' any 1906 dalt es vostre confrare *Rebelia* de Barcelona: *robau, calau foc, matau, tomau es temples, no respecteu sepulcres ni altars, etc?*

¿Voi dir voltros lerrouxistes poreu fer tot axó, com e-hu féreu aquest any passat a Barcelona, Manresa, Sabadell, Granollers, Calonge, escandalisant i es-glayant el mon i deshonrant l'Espanya ab tots aquells crims i atentats horribles de sa setmana vergonyosa; i es catòlics no porem protestar, no mos porem defensar d' una política tan ofensiva i tan desenfreida contre ses nostres creences com e-hu es des Goyern i sa vostra?

¿E vos atensau a calificar sa nostra

activitat de «intransigència bárbara» i de «despotisme cruel»? I ¿qui més «intransigent» i més «bárbaro» i més «despotista», i més «cruel» que voltros anti-clericals, que voltros lerrouxistes, qu' aturau i impediui, sempre que poreu es dret qu' ets altres tenen a sa llibertat de ses seues creéncies? ¿Qui ha violada i potejada may tan com voltros sa llibertat d' ets altres?

Que parlin es crims aborronadors de sa setmana vergonyosa, ets escàndols i atentats que sou anat a cometre contra es mitius catòlics a València, Saragossa, Castelló de la Plana, Bilbao?

¿Vol dir ara mos es sortí un marchando a Madrid, un periodista cap-esfiorat, que proposa privar es catòlics de «sa llibertat» de «profesar» sa «Relligió»? I ¿qui es s' alicorn que proposa tal barbaritat? ¿Ay privarmos de sa llibertat de tenir sa nostra Relligió? ¡E-hu veurem qui serà que mos ne privarà! ¡E-hi haurà d' haver més de dos diners de raons! ¡Ja bu deuen esser ben pocs es dragons qu' ha escoats aquest subjecte! ¡Quin cap-verjó! ¡Quin estornell!

IAQUEST BO DE MINISTRE!

Se veu que vos n' ha fet a poca de gràcia, Sr. Jimenez Moya, sa venguda des Ministre de Foment a Mallorca. Si en lloc de fer ses manifestacions de religiositat i de decència que feu per tot arreu, hagués adites quatre atrocidades anti-clericals i hagués fetes unes quantes grosseries contra sa Relligió i ses Autoritats Esglesiàstiques, no es dupots, l'haurieu presentat com un gran homon, com un esperit superior, culte il·lustrat, europeu. Com, gracies a Deu, no va fer res d' axó que us hauria agrat tant, tractau de posarlo en solfa, pero sou vos que hi quedau. Mallorca en pes, fora vos i es quatre anti-clericals, biduïns i carabassencs, ha fet a justicia a n-el Sr. Calvetón, rebentlo axi com perfoca pès càrec altissim qu' ocupa, pe' sa manera digna, corregta i noble ab que es presentà i procedí en totes ses coses.

¿Que l Sr. Rector i es quatre Vicaris de Manacor anaren a saludar-lo a s'estació, com passá cap Artá? Feren lo qu' havien de fer, lluny de sortir de lo que demanava son caràcter de Minis-

tres de Deu, se mantengueren estrictament dins es seu caràcter sagrat.

¿Que vos no hu enteneu axi? Conforme. Pero ¿i qui sou vos per anar a donar llisons de relligió ni de conducta ni de bona criansa a n-el Sr. Rector de Manacor ni a n-es quatre Vicaris? ¿Com no hu veys que n'saben més ells d' adormits que vos de despert? ¡Aquesta verera que heu presa de voler sobre més que tothom lo que mana Cristo i lo qu' ha d' esser i deixar d' esser sa veradera Relligió? ¿Com no hu veys que no hu enteneu gens, gens, gens?

Si l Sr. Rector i es quatre Vicaris no fossen agats a saludar es Ministre, ja es segur, qu' haurieu dit qu' havien fet una grosseria, i les haurieu posats com un pedás brut.

Ets anticlericals, radicals i lerrouxistes sou axi: llenya a n-es capellans! fassen lo que fassen.

III

JA'S CAP DERRER!

Ja ha comensat a sortir demunt in-Justicia lo des-millions que gastam en Culte i Clero, però no res que s' assembla a lo que dins es «bril i primeria de matx tant i tant va prometre, axó es, sa prova de que «gastem» «sicènts se-centa quatre millions en Culte y Clero», com tantes de vegades va dir in-Justicia que gastavem, mèntint tan alta com es.

I ¿qu' es lo que «comensa» ara a sortir? Lo que noltros posarem dia 9 i 23 d' abril, copiat dels prusuposts vi-gents, publicats dalt la *Gaceta* de 29 de desembre de 1908, axó es, lo consignat per coses de Culte i Clero, dins els Presuposts de tots es Ministeris, que no puja més que 41.236.464 pessetes del Ministeri de Gràcia i Justicia, i 1.596.606 pessetes de tots ets altres Ministeris, axó es, entre tot, 42.833.170 pessetes.

I in-Justicia havia dit qu' eren 674.435.500 pessetes lo que gastava Espanya per Culte i Clero, i havia promés una i altra vegada que hu prova-ria!

Lo de sempre: llenyo, res pus més que llenyo.

IV

FALSIFICADOR! MENTIDER!

E-hu es in-Justicia, però jde quina manera! i niegues i res que s' paga

Si, lo llenyo, lo scandalós sobre tota

ponderació es que *in-Justicia* falsifiqui les cifres de les cantitats des presupost esglésastic, afirmant que segons la *Gaceta* e-hi ha consignades 36.191.849 pessetes «per personal de culte i clero i religioses en clausura», essent així que no son, segons la *Gaceta*, més que 30.191.849 pessetes. ¡De manera que *in-Justicia*, sens dubte per acreditar una volta més es seu nom, e-hi posa per conte seu **SIS MILLONS DE PESSETES** més que no hi ha! ¡Axó es s' honradesa, sa veraciadat, sa decència de *in-Justicia*!

¡I enfa un altre de falsificació, no manco escandalosa i lletxal! Afirma que dins el presupost de Culte i Clero figura, segons la *Gaceta* **UN MILÍO DE PESSETES** per l'església de la Mare de Déu de l'Almudena de Madrid, axó es, la Seu de Madrid que s'està construint (perque no n' hi havia, essent la capital d'Espanya). ¡Que es lo que s'consigna a n-el presupost de Culte i Clero per la construcció de dita església? E-hi posa ben clar la *Gaceta*: **CENT MIL PESSETES**.

De manera que *in-Justicia* ment tan alta com es, falsificant aquixa altra partida, posantli deu vegades més que no es. ¡En lloc de cent mil, qu'es lo ver, posa deu vegades cent mil! ¡Axó es s' honradesa, sa veraciadat, sa decència de *in-Justicia*!

¡Que li fan ses persones decentes a un paperot que ment d'una manera tan descarada? ¡Ay d'ell si li havien de fer lo que s'merex!

v

ACLARIGUEM CONTES!

¡Sabeu que n' deys de desbarats, Sr. Jimenez Moya referent a ses consignacions des presupost de Culte i Clero! Vos haurem de rebatre i afitorar es principals.

1.

LO DE LA MARE DE DEU DE LA ALMUDENA.

Es una església que voltros revolucionaris de l'any 1868 tomáreu i arreñareu perque vos doná la gana contra tot dret i tota Justicia. I com aquella església feya falta, l' han haguda de tornar construir. Lo just seria ferla pagar a n-es qui la tomaren; pero janaus a encalsar! I qui hu ha de pagar, es sa Nació. De manera que sa culpa de tot aquest gast de tornarla fer, es de voltros revolucionaris; es causa vostra. Es voltros desbarats i arrieses les ha de pagar sa Nació.

2.

LO DE S' OBRA DE SES ESGLÉSIES

Perque a n-es presupost e-hi ha 750.000 pessetes per «construcció i reparació de temples», voleu suposar que ab axó n' hi ha prou per tota s' obra que fan a ses esglésies d'Espanya, i que per lo metex es un abús que «en haver de fer gens d'obra a una església», «comensin» a fer «captes» i a «obrir» «suscripcions». Pero ¿que sabeu vos d' obres d' església?

¿Qui no hu sap que ab aquella cantitat des presupost no n' hi ha per comensar ab tantes d' esglésies com e-hi ha dins Espanya? A Mallorca fa molts pero molts d'anys, que s' Estat no ha donada una creu per obres d' església més que per l' església d' Esporlas. ¡Pobres esglésies d'Espanya si s' ha-guessen de construir i adobar just ab

lo que s' Estat consigaa per axó a n-es presupost. Com se conex, Sr. Jimenez Moya, que de construcció i reparació d' esglésies no n' saben res, res, res; i lo pitjor que preteniu sobre n' la prima. En casi tot vos ne pren axó per axó tirau tantes de batayonades.

3.

LO DES TRIBUNAL DE LA ROTA

¡Que vos embolicau sobre aquest Tribunal suprem Esglesiàstic d'Espanya? ¡Vol dir «es una espècie d' oficina particular des Nunci aont se ventilen ses causes d' apel·lació en recurs estrem des capellans contra 's bisbes»?

Ab axó que deys, massa se veu qu' estau tan cruu de dret Canònic i Civil com d' història esglésistica. ¡Mirau que les hi duys banyats a n-es papers! ¡Es Tribunal de la Rota «una oficina particular des Nunci! ¡Una oficina particular» per «ventilar causes d' apel·lació! Dins es cos des dret espanyol «Novísima Recopilación de las leyes de España», Llibre II, Titol V, Lleyes I i II consta qu' aquest Tribunal de la Rota el fundà el papa Clement XIV per Breu de 26 de mars de 1771, que'l rey Carles III promulgà i executà per la part que li tocava per decret de 26 d' Octubre de 1773. Si, es un tribunal suprem per les causes Esglesiàstiques d'Espanya, posat per fer es gust del Rey i de sa Nació, a fi de que dites Causes quedassen més aviat enllestides i ab més poques despeses, resolguentse dins Espanya i per Jutjes espanyols, en lloc de durles a la Rota Romana? Si, va esser una gràcia grossíssima que feu la Seu Apostòlica a l'Espanya, just p' es be d'Espanya. ¡Que aquest Tribunal costa de sostenir? Idó Espanya que hi renunci, i no costará un centim pus. La Santa Seu no hi té cap interès de sostenirlo, més que s' be i sa comoditat d' ets espanyols.—En quant a lo que deys que just van a la Rota ses causes des capellans contra 's bisbes, es una de tantes de batayonades qu' enfilocau per sa vostra ignorància feresta de ses coses esglésistics. I ses causes de divorci, ses sacramentals i ses de correcció de costums clericals (aont van més que a la Rota? Per cada una que n' hi va de ses que deys, n' hi van mil d' aquelles altres.—En quant a lo de que «males llengos diuen que a n-aquest Tribunal sempre resulta que 's Bisbes tenen raó i es capellans no», es un' altra mentida, un' altra calúmnia, un altre fals testimoni sense cap ni peus. Sols «males llengos», llengosmentideres i calumniadores i falses, llengos de... radicais i lerrouxistes, poreu enflocar tal atrocitat. La Rota dona sa raó a n-es qui la té, i condamna es qui no té raó, sense mirar sa persona qui pladetja, si-no es seu dret. Si no hu fés axí, càstic de Deu seria ferest.

4.

LO DE SA CASA NADIUA DE STA. TERESA.

També pegau, Sr. Jimenez Moya, una ponyida verinosa a n-aquesta gloriosíssima Santa, una des glòries més altes i més pures no sols d'Espanya, si-no de tota Europa.

Si, tota l' Europa sàbia sa lleva 's capell devant aquella escriptora estupenda. Demunt sa casa aont va néixer i passà ses primeres joventuts s' alsà una grandiosa església. Per sostenir tal mo-

nument i el culte de tal església i conservar aque! lloc sagrat p' el bon nom d'Espanya, dins es presupost esglésistic s' Estat consigna sa petita cantitat de 4250 pessetes. I vos jo insigne Jimenez Moya! anau a retreure si vos sostreu la Santa aquex «grapat de pessetes». De manera que per vos Sta. Teresa no es res, ni val res sa seu memòria, ni Espanya está a n-es cas de gastar una creu per conservar dignament es lloc aont nasqué aquella gran Santa. ¡Bé, homo! Axí demostrau es graus que fa sa vostra aygordent en punt a cultura i amor i respecte a ses nostres glòries nacionals. ¡Si Sta. Teresa fos estada qualque llebra correguda o bruxa desenfreida, penada i condemnada per l' Inquisició, per vos ja seria uua heroina, digna de que tota l'Espanya li alsás un monument espetarrant! ¡Axí sou es radicals i lerrouxistes!

5.

LO DE L' OFRENA A ST.

JAUME DE COMPOSTELA

Tampoc no heu pogut ni sabut estar de pegar una ponyida verinosa a sa consignació de 12.318 pessetes que hi ha a n-es presupost p' es sepulcre de l' apòstol St. Jaume, consignació que s' Estat ha anada reduint i reduint, faltant a un solemne compromís que va contreure, com ses Corts de Cadiz suprimiren, perque sí, el tribut que bax des nom de *Voto de Santiago* percebia la Seu de Compostela dins moltes de regions espanyoles, tribut antiquíssim, que no venia de s' anomenada *batalla de Clavijo*, sino de sa devoció i agraiament que 's reynes de Galicia, Leon i Castella tenien a St. Jaume per lo que 'ls ajudava en sa guerra de set cents anys contra 's moros. Aquest tribut havia anat mancabant mancabant, i sa derriera des sigle XVIII dins tota Espanya produia tot en gros unes 700.000 pessetes. Ses Corts de Cadiz el suprimiren, establintse que s' Estat donaria cad'any a la Seu de Compostela, que guarda es cos de l' apòstol St. Jaume, una ofrena en substitució d' aquell tribut, axó es; una cantitat en diners, i axó son ses 12318 pessetes des presupost pe' St. Jaume de Galícia, que a vos com a bon radical i lerrouxista vos fan tantes de sobres. Si fossen per qualche societat revolucionària, per cap centre lerrouxista, les trobarieu molt ben donades. ¡Son per l' església aont e-hi ha 's sepulcre des Patró d'Espanya? Idó! ¡fora! ¡Bé vos demostrau lo que sou! ¡Odi i verí per tot lo que sap a Religió!

6.

LO DE L' OBRA PIA DE JERUSALEM

Sobre axó si que n' deys de desbarats a roys, Sr. Jimenez Moya. ¡I qui vos ho ha venut que «ets Sants Llocs consistexen» just «en s' esglésio del St. Sepulcre de Jerusalem»? Si vos ho han dit, vos han enganat; i si vos eus ho heu tret des cap, pitjor. Idó tenen molt més que l' Església del St. Sepulcre es frares espanyols de Terra Santa que s' Estat subvenciona.

E-hu poieu demanar a qualsevol des pelegrins que de Mallorca son anats aquests anys derrers a Terra Santa, i vos desenganareu.

Agafau qualsevol Guia de Terra Santa, i veureu qu' aquells frares espanyols e hi tenen tot axó:

1. A Jafa: una Residència o hospi-

ci; un' església: hostatgeria per pelegrins; un' escola d' atlots.

2. A Ramle (Arimatea): una Residència; una parròquia; un santuari; hostatgeria per pelegrins; un' escola d' atlots; una escola d' atlots.

3. A Jerusalem: dos convents (el del St. Sepulcre i es del Salvador); una parròquia, un Seminari de Teologia; una potecaria per pobres; hostatgeria per pelegrins (n' hi caben més de docents); un' escola per atlots, dues escoles per atlots; nou santuaris.

4. A la Vall de Josafat: un santuari.

5. A n-el Puig de les olives: un santuari.

6. A Betfage: un santuari.

7. A Betania: dos santuaris.

8. A Betlem: Un Convent i una parroquia; un Seminari de Filosofia; potecaria per pobres; hostatgeria per pelegrins (n' hi caben més de docents); un' escola per atlots; deu santuaris.

9. A St. Juan de la Muntanya: un convent, i una parroquia; un col-legi de joves professors; un' hostatgeria per pelegrins; un' escola d' atlots i una d' atlotes; dos santuaris.

10. A Emaus: una Residència; un santuari; una hostatgeria per pelegrins; un col-legi d' aspirants a religiosos.

11. A Naim: un santuari.

12. A Jafa de Galilea: un santuari.

13. A Nazaret: un convent; una parròquia; un Noviciat; un' hostatgeria per pelegrins; un' escola d' atlots; cinc santuaris.

14. A Mont Tabor: una Residència; un santuari; un' hostatgeria per pelegrins.

15. A Tiberiades: una residència; una parròquia; un santuari; un' hostatgeria per pelegrins; un' escola d' atlots.

16. A Canà de Galilea: una residència; una parròquia; un santuari; una escola per atlots i una per atlotes.

17. A Seforis: un santuari.

18. A St. Juan d' Acre: una residència i una parròquia; un' escola d' atlots.

Veyam si vos atrevireu, Sr. Jimenez Moya, a negar que 's frares que s' Estat espanyol subvenciona a Terra Santa, e-hi tenen tot axó. ¡I vos emblanquinau es vostros escolans d' amen dient los que només e-hi tenen «l' església del St. Sepulcre»! ¡I llavó també arribau a s' estrem de dir que «ets espanyols» que van allà, «no troben alicarse». Es una solemne falsedad, una mentida feresta. A totes aquelles hostatgeries acullen de franc es pelegrins que s' hi presenten, i hi poren estar es dies que vulguen. I allà ont no hi ha hostatgeria, a n-es Convents i residències, axí metex admeten es pelegrins que hi-caben.

Quin paper feys vos, Sr. Jimenez Moya, dient, com deys, que mentres «ets inglesos i ets alemanys tenen allà hospitals, escoles i hostatgeries p' es pelegrins d' aquelles nacions, «ets espanyols no troben alicarse»? ¡Pobres lectors vostros! ¡de quina manera els-e veneu gat per llebre! ¡de quina manera abusau de sa seu credulitat i benevolent!

En quant a lo que deys que s' Govers d' Inglaterra i d' Alemania no donen res per «ets hospitals, escoles i hostatgeries» qu' ets inglesos i alemanys tenen a Terra Santa, perque «tot se pa-

ga ab lo que dona sa caritat particular, vos coafest dues coses:

1.ª Ara per ara no m' importa aclair qu' es lo que fan o dexen de fer es Governis d' Inglaterra i Alemanya devers Terra Santa. Lo que si vos pos qualsevol cosa de missions qu'aquells Governis no han posades may ses mans demunt lo que 's seus súbdits donen per Terra Santa. Es evident qu' aquells Governis no han fet lo que feren es Governis anti-clericals espanyols, que s' apoderaren des fondos de ses llimosnes que 's feels donaven per Terra Santa.

2.ª Tot lo que s' Estat espanyol dona pe' s' obra Pia de Jerusalem, no es d' un bon tros lo que produuen es fondos de ses llimosnes des feels, donades per la Terra Santa, de que 's Govern s' apoderá. De manera que s' Estat no gasta ni un céntim seu en totes ses consignacions des presupost pe' s' Obra Pia de Jerusalem. ¡Sols no hi gasta sa renda que donen aquells fondos de llimosnes de que s' Estat se va fer depositari perque si. Es primer Govern que les posá ses mans demunt, va esser sa Regència de Espartero; fent figurar dites llimosnes dins es presupost com un ingrés des Tresor per valor de 1.369.603 reals. Anaren augmentant, i en temps de sa República, si no fos estat p' En Castelar, desapareixen aqueys fondos. L' any 1886 s' Estat confesá que se 'n era fet càrec, i que en diners hi havia devuit milions y mitx de pessetes. Se sap que hi havia qualche lámina de 42.000.000 de pessetes. De manera qu' aquets fondos de llimosnes des feels per Terra Santa, de que's Govern s' apoderá donen de renda molt més que no gasta s' Estat ab sos missioners de Terra Santa i ab St. Francesc el Gran de Madrid. Sí, sa renda que donen aquells fondos puja molt més que totes ses partides que figuren a n'es presupost bax des títol de «Patronat de S' Obra Pia de Jerusalem», que vos, Sr. Jimenez Moya, voleu suposar que costen a sa Nació. No, no hi té cap veu negú més que 's feels que donaren aquelles almoynes. ¿Que 'n hi heu donades gayre voltros anticlericals, republicans, lerrouxistes i socialistes? ¡Seria curios sobre que heu donat voltros per Terra Santa! —¡I vos 'n anau a voler fiscalizar si s' Estat gasta o dexa de gàstar ab sos missioners de Terra Santa! ¿I que 'n sou vos de tot axó? ¿Quin dret teniu d' aficarvoshi? En teniu tant com es mox!

7.

S' ESTAT ¿DONA RES SEU A L' ESGLESIA?

Sapigauho, Sr. Jimenez Moya, vos que vos 'n anau a fiscalizar si dins es presupost esglésastic e-hi tal partida o tal altre per l' Arquebisbe de Toledo o tal o qual cardenal, sapigauho: s' Estat va vendre bens de totes ses esglésies espanyoles, bens de sa Mitra de Toledo i des demés bisbats, que donaven moltíssima més renda anual que no senyala 's presupost de s' Estat a tot es personal i material esglésastic.

¿Sabeu que pujaren tots aquells bens esglésistics que s' Estat va vendre, segons es datos oficials metexos? Idó 9.844.000.000. de reals, o sien, dos mil quatre cents xixanta un milions de pessetes. Aquets milions, a n-es quatre per cent, donarien prop de cent milions de renda anual. ¿I que consigna s' Estat a l' Esglesia dins es presupost entre

tots es Ministeris? Ja hu vérem: no arriba a *coranta tres milions*, i en realitat, com vérem dia 9 i 23 d' abril dalt *La Aurora*, no paga en realitat sino uns trenta quatre milions.

De manera que s' Estat va vendre 's bens de l' Esglesia ab s' escusa de que no hi hagués riquesa estancada, que tota entrás dins es moviment de sa vida nacional, i que s' Estat donaria a l' Esglesia sa dotació que li pertocava per tota aquella riquesa que li prenia. I ara voltros radicals mos sortiu que 's presupost esglésastic pesa demunt sa Nació. Ido ¿per que voltros revolucionaris anáreu a vendre 's bens de l' Esglesia? Si no 'ls haguésseu venuts, ara no importaria que hi hagués presupost esglésastic, no n'hi hauria. Si ara 'n hi ha, voltros en teniu sa culpa. Voltros féreu sa porcada, i ara sa Nació l' ha de pagar.

I dic voltros perque tots sou partidaris des que veneren es bens de l' Esglesia, En Mendizabal i companyia.

Es qui los veneren, eren es vostros precursors, tan revolucionaris i tan anti-clericals com voltros. A tots vos aplega sa responsabilitat i sa culpabilitat d' aquell *llatrocini inmens*, que va esser sa venuda des bens de l' Esglesia.

Seguirà

SECCIÓN LOCAL

Felicitamos efusivamente á nuestro distinguido amigo el ilustado sacerdote manacorense D. Andrés Pont por el premio de la Unión protectora Mercantil obtenido en los Juegos Florales celebrados últimamente en Palma

* * *
Unimos también nuestra cordial enhorabuena á las muchas que ha recibido el tantas veces laureado poeta D. Lorenzo Riber Pbro, con motivo de haber alcanzado la Flor natural, la Viola de oro y el premio de la Excm. Diputación, en los mismos Juegos Florales.

* * *
Nos participa D. Juan Grimalt (Cordé) que en su casa calle de Bosch n.º 15 tiene establecida una horchateria en que se servirán desde las 4 de la tarde los días laborables y desde las 10 de la mañana los días festivos, helados de toda clase. Los sirve también á domicilio y tiene depósito de hielo para ventas al por menor.

* *

El Notario de esta localidad D. Antonio Planas y Sagrera participa á todos sus amigos y conocidos su cambio de domicilio, ofreciéndoles su nueva casa y despacho calle del Rey D. Jaime II n.º 22.

* *

El jueves próximo pasado tuvo lugar en el Oratorio del Hospital, la conclusión solemne de los meses de María y del Sagrado Corazón de Jesús conforme al programa que oportunamente anunciamos.

Por la mañana, después de una concurreda misa de comunión general en la que recibieron el Pan Eucarístico todos los asilados de la Casa y gran número de bienhechores, se bendijo un precioso Niño de Praga regalo del procurador de esta localidad D. Gabriel Ferrer, apadrinándolo los graciosos niños Antonito Jaume y Conchita Ferrer. Acto seguido empezó la Misa mayor cantándose la 'De Angelis', altermando un numeroso

grupo de niñas y señoritas con el coro formado por los seminaristas, que como las completas de la noche anterior resultó solemne y ajustada. Pronunció un hermoso sermón D. Bartolomé Pastor Pbro.

A las doce se sirvió abundante comida á los asilados del Hospicio, a expensas de D. José Aguiló residente en la Argentina, sirviendo á los pobres con exquisita anabilidad las señoritas Catalina Oliver, Catalina Sureda, María Ferrer, Antonia Ribot, Francisca Massanet y Catalina Aguiló, señoritas á cuyo cargo corrieron los cantos de todos los actos religiosos de los meses indicados.

Al anochecer, la popular adoración del niño Jesús Numerosísima fué la concurrencia que asistió, depositando ofrendas a los pies del buen Jesús, rodeado de luces y flores, y cánticos que cantaba sin cesar, todo el pueblo arrullos de palomas, trinos de ruiseñor y balanceos de mecedora de *vou-va-ri-rou*. Este año han sido recopilados todos estos cánticos dedicados a los asilados y bienhechores d. la Casa de Beneficencia en un tomito bien editado en la Imprenta de Bartolomé Reus de Felanitx por su autor el poeta D. Juan Aguiló, Pbro.

Otro dia nos ocuparemos de él con más extensión.

El número de prendas es el siguiente:

9 trajes completos; 9 chaquetas sueltas; 8 chalecos sueltos; 3 pantalones sueltos; 6 camisas; 2 camisetas; 7 pares zapatitos; 5 faldas; 4 mantones; 4 pañuelos de seda; 6 sombreros; 5 gorras; 1 faja; 3 blusas; 3 jubones; 6 pares calcetines.

Al terminar la fiesta el pirotécnico D. Pedro Juan Grimalt sorprendió la concurrencia con la suelta de cohetes y disparos de fuegos artificiales

* *

Hemos recibido un atento B. L. M. de los Hijos de Servera y Melis acompañado de un delicado obsequio consistente en una nuestra del hielo cuya fábrica acaban de montar los citados Señores y que da un excelente resultado. Felicitamos á los Srs. Servera por su nuevo adelanto y lo recomendamos al público.

* *

Espléndida resultó la fiesta dedicada al Sgdo. Corazón de Jesús el domingo último en la iglesia de Sto. Domingo y que no pudimos anunciar oportunamente por falta de espacio; en particular fué lucidísima y muy concurrida la procesión de las cinco Visitas con sermón que se verificó por la noche en el interior del templo. Llamaron mucho la atención y fueron muy elogiados unos ricos y artísticos candelabros monumentales de siete brazos, obra del reconocido escultor manacorense D. Miguel Vadell que se estrenaron en dicha fiesta, y que fueron costeados por una devota persona.

* *

Aunque haya pasado algún tiempo no podemos dejar de consignar en nuestra crónica la visita que recibieron los PP. Dominicos de esta el dia de S. Juan Bautista del Ilmo Sr. Obispo de la Orden Dominicana Fr. Salvador Massot, titular de Avara, y Vicario Apostólico de Fo-chen, provincia de China. Vino desde Roma con la peregrinación mallorquina, hospedándose en Palma en el palacio de nuestro Obispo y llegó hasta nuestro pueblo acompañado del R. P. Superior Fr. Benito Riera quien había pasado á Palma para saludarle. En la estación le recibieron el Sr. Cura Párroco y varios sacerdotes. Visitó las Maravillosas cuevas del Drach y dels Hams, los fundamentos de la basílica cristiana hallados junto á la rica casa que en el puerto posee D. Juan Amer, como también subió al celebre monasterio y espléndidos parajes de Lluch marchándose encantado de nuestra campiña y de la mul-

tiples atenciones de que fué objeto en Mallorca, y los que aquí le saludamos y hablamos todos quedamos sumamente complacidos de su trato humilde y del relato deleitoso de sus excursiones y trabajos apostólicos.

* *

Uno de estos días cayose una mujer con tan mala suerte que trasladada inmediatamente al Hospital hubo necesidad de amputarle un brazo. Sigue bien de la dolorosa operación.

* *

La simpática fiesta escolar con tanto entusiasmo organizada por la Comisión que ya conocen nuestros lectores promete ser muy hermosa.

Esta noche á las ocho se bendecirá una bandera en la iglesia parroquial y luego en la plaza del Conde de Sallent se cantará por los niños y niñas de todas las escuelas el himno de la misma, siendo conducida á la Casa Consistorial.

La banda de música de D. Luis Roselló amenizará el acto antedicho tocando iuëgo en la indicada plaza.

Mañana domingo, á las 6 diana, á las ocho plantación de tres árboles en la plaza de Ramón Lull, á las cuatro y media de la tarde solemne repartición de premios en el patio del Convento y obsequio á todos los niños, á las siete y media función de Cine especial y gratis para los niños y niñas de las escuelas y de nueve á once y media música en la plaza del Conde de Sallent.

* *

Hemos recibido tambien el programa de las fiestas que prepara la Congregación de S. Luis de nuestro pueblo para los dias 16 y 17 próximos.

El dia 16 sábado á las dos y media saldrán á la calle los *Negríos*, y se distribuirá por sorteo á los suscriptores la carne del buey sacrificado y se repartirán las clásicas *Cocas*. A las 8 y media solemnes completas en la parroquia iluminaciones en las plazas y calles de la fiesta y á las 9 música por la banda manacorense en la plaza de Palacio, cohetes y fuegos artificiales.

El domingo 17, á las 6 diana, á las 8 misa de comunión general, á las 9 y media tercia y oficio solemne en que predicará el Rdo. D. Pedro Perello, Pro. A las 12 comida a los pobres del Hospital, á las 5 de la tarde grandes carreras de cintas con premios en metálico para ciclistas por las plazas y calles de Palacio, Weyler, Bosch, Mercadal, Pedro Llull é Iglesia, á las 8 imposición de medallas y Te-Deum en la parroquia, música y fuegos artificiales en los mismos sitios que la noche anterior.

CULTOS

EN SAN VICENTE

Sábado 9. Al anochecer solemnes completas en preparación de una fiesta votiva que una piadosa familia consagra al Patriarca San José.

Domingo 10. A las 7 y media Ejercicio de San José. A las 10 misa con sermón, que predicará D. Pedro Domènec, Pbro. A la tarde, actos de coro, procesión del Niño Jesús, Te-Deum y ejercicio de la Tercera Orden.

(Hay indulgencia plenaria para los cofrades del Nombre de Jesús que asistan á la procesión)

Sábado 16. Ejercicio de los quince sábados de la Virgen del Rosario.

Coverdos

A un poble passava visita se Junta de instrucció á scs escoles y un de se Junta va preguntar á un atlòt:

—¿Quina falta varen cometre ets germans de Jusep quant el varen vendre á n' es mercaders de Egipte?

—Que el varen vendre massa barato.

Si te preguntén y no saps contestar ealla que á voltes es callar es sabiduria.

Una atlota que estava á una possecció, qu' era molt malsana, se va acostumá á beurer aygoardent com á medicina; pero á poc á poc li va prendre tal afició, qu' estimava mes deixar es benenà que sa botelleta: axi es, que haventse llogada á dins la vila, seguí baixant, per metar es cuc, com deya ella:

Se seu senyora la va trobar un dia ab se fusta ab ses mans, y ab tó reprensiu li va dir:

—Pero, gatona! ¿Com te has poguda acostumar á beurer una cosa tan forte, com es' aygoardent?

Molt facilment: primé la bevia ab aygo, llevó sense aygo y ara la bec com aygo.

Es vicios en dificultat se correigex; si t' entregues á n' es vici ell serà dueño de tu y tu serás son esclau.

Un metge va enar á fer se visita á un malalt, y antes qu' es metge li pregunts per sa salut es malalt li va dir:

—Senyor doctó, está fet de mi, ja estic á sa derrera pregunta y no se com sortirne.

Un fiy seu, qu' estava allá present, per donar consol y coratge á son pare va preguntar á n'es metge:

—¿No troba que mon pare el molt espantós? Se llementa perque no sap com ne ha de sortir de sa derrera pregunta. Jo no se que heguera fet si hagues estat egm jo, que me vaix eximir y de se primera pregunta, ja no vaix saber com ne havia de sortir y, á

pesar de tot axo; aquí me fe vosté mes content que un pasco.

Un tronat, que no hey veia de cap boila va somiá que conversava en S. Pere esplicantl se situació apurada en que se trovava y S. Pere li va dir:

—Bono, ¿que necesites mil duros?

—No mecaurien gens malament.

—¿Que les vols en billets ó en b'or?

—En b'or que te aument.

—Esperet un poc y les aniré á canviar.

Ab axo s' en va enar S. Pere y es temps que no hey era es tronat se va despertar y tot trist va esclamar:

—Qui molt abrassa poc estreny; mes valdria me hagues afluxat de s' euement y hagues presos es billets!

Se ambició es sa pasió humana que te mes necessidats.

Entre jovensanes:

—¿Que tal es teu homo? ¿que te tracte be?

—Quant erem fradrins, me deia:—Jo me muir per tu—y ara que som casats me diu:—te he de fer morir á les atiques. ¿Y es teu com' se porta?

—A noltrós mos ne impren com' se Salve: comensarem en VIDA Y DOLÇURA... y á la hora d' ara ja mos trobam á n' es GEMENT Y PLORANT EN AQUESTA VALL DE LLAGRIMES

Deshonorar á un de se familia es deshonrarse á si mateix.

Vuits y nous

Solucions del número passat

SEMLANSES

- 1.ª En que puja y baxa.
- 2.ª En que te capulla,
- 3.ª En que te perns.
- 4.ª En que te esparons.

FUGA DE CONSONANTES

Los misterios y milagros

niegas por no comprenderlos:
deja de existir la luz
porque no la comprende el ciego?

Charadar—Caro.

Guitarra numérica

5	9	7	5	9
5	7	9	2	9
8	2	5	3	6
5	6	9	6	3
7	8	6	7	3
2	8	4	9	
7	3	2	9	
2	5	9	6	
5	2	2	5	
2	9	6	9	
2	5	3	6	
7	0	7	5	4
3	2	8	5	4
3	4	8	6	3
7	9	2	2	9
1	3	7	8	1
4	5	9	9	
7	9	2	9	
2	3	6	9	
7	9	6	9	
1	9	2	2	9
7	9	6	5	6
7	3	4	4	5
1	2	3	4	5
7	9	2	2	9
3	4	9	4	8
7	3	4	4	5
7	9	4	6	5
4	5	9	2	

Reemplazar los guarismos por letras de modo que sus líneas horizontales indiquen: 1.ª, antigua fiesta; 2.ª, lugar de la provincia de Navarra; 3.ª, intesti-

no; 4.ª, adjetivo; 5.ª, número; 6.ª, moneda de plata; 7.ª, en las aves; 8.ª, tiempo de verbo; 9.ª, letra; 10, tela; 11, provincia española; 12, verbo; 13, tiempo de verbo; 14, río de Venezuela; 15, tiempo de verbo; 16, especie de vainilla; 17, en los buques; 18, tela; 19, en la vejez; 20, verbo; 21, pueblo de la provincia de Palencia; 22, tiempo de verbo; 23, ciudad; 24, tiempo de verbo; 25, ídem; 26, verbo; 27, alimento; 28, sustantivo.

Simblanxes

1.ª ¿En que s' assembla un peu a una casa?

2.ª ¿Y una cama a n-es xocolate?

3.ª ¿Y un jugadó a una bugadera?

4.ª ¿Y un mal pegadó a un torrent?

Faga de consonantes

1. o. e.e.i.o. e.e.a.z.a.m.i.l.l.e.s.e.b.u.b

2. a.o.o. i.e.e.p.u.e.o.n.e.e.s.t.i.s.t.e.s.t.u.s

3. o. i.o. i.o.u.e.o.o.u.a.o.u.a.o.u.b.o.g.o.u

4. e.e.u.e.o.o.o.u.e.e.u.e.u.e.u.e.u.e.u.e

Charada

Un tono yo recibi hostil y desvergonzado que en mí prima tres y cuatro

sólo desprecio ha causado; y esto viene, según creo, porque primera con cuarta, á quien mucho se merece, aunque no es de alcurnia alta; mientras que el autor del todo, por su facha tan inmunda, tiene tipo muy marcado de cuarta con la segunda.

(Las soluciones el próximo Sábado)

Tipografía LA AURORA

ANTIGUA CASA MAYOLET

Gran rebaja de precios en perfumería, solo para 30 días.

No lo dudeis, probadlo y os convenceréis

Calle Peral, Manacor

Cocina "LA ECONÓMICA",

Son las mejores por ser las más cómodas, las que consumen menos y las mas baratas.

Se hallan de venta en la cerrajería de

Francisco Vadell Ramonell

Plaza de la Iglesia número 6

Mallorca Manacor

Esta casa ofrece ademas tuberías de todas clases, con gran rebaja de precios.

Ventas al contado y á plazos.

No más calenturas

Nada se cobra si no se cura!

A los pocos días de usar las PÍLDORAS FEBRÍFUGAS BOSCH desaparecen por completo las fiebres intermitentes, terciarias, cuartanas, y toda clase de calenturas por fuertes y rebeldes que sean. El éxito alcanzado de curaciones sin que reaparezcan es la mejor garantía. Caja, 4 pesetas.

Se entregará GRATIS una caja de nuestras píldoras febrífugas á los señores médicos que lo soliciten del autor.

FARMACIA «BOSCH», MANACOR

De venta en Palma: Farmacia de don Juan Valenzuela, Centro Farmacéutico y principales farmacias.

Juan Tico Ilat

Cirujano Dentista

Estará en Manacor todos los domingos

Plaza de Weyler 2, piso 2.

En Palma, Calle Colón, 64 pral.

Horas de consulta: de 7 á 1 y de 2 á 4

Disponible